

JESENNÝ DISPEČING k 30.11.2009

- Pokračuje zber kukurice na zrno a cukrovej repy;

Stav jesenných zberových prác, produkcia a hektárové úrody

Plodina	Plocha			Produkcia	
	*osiata k 20. 05. 2009	pozberaná od začiatku zberových prác	pozberaná / osiata	celkom od začiatku zberových prác	úroda
	ha	ha	%	t	t.ha ⁻¹
Kukurica na zrno	138 969,74	122 386,23	88,07	820 529,57	6,70
Slnečnica	84 037,16	84 011,16	99,97	197 422,98	2,35
Cukrová repa	15 944,02	14 097,76	88,42	785 245,23	55,70
Zemiaky	11 000,95	11 000,95	100,00	244 305,09	22,21

Vysvetlivky: *podľa ŠÚ SR;

Z ostatného cenzu **jesenných zberových prác** vplyva, že zber zemiakov a prakticky aj slnečnice je ukončený. Zostáva pozberať približne **desatinu** plôch kukurice na zrno a cukrovej repy.

Doterajšia **produkcia kukurice na zrno** predstavuje asi **821-tisíc ton** s **priemernou úrodnosťou 6,70 tony** na hektár, čo je v porovnaní s vlaňajším celoštátnym priemerom menej o 1,49 t/ha. V percentuálnom vyjadrení ide o **pokles približne 18%**. V roku 2008 bola definitívna úroda kukurice v SR na úrovni 8,19 t/ha.

Kukurica je v súčasnosti pozberaná z 88% plôch, pričom zostáva zožať viac ako 16-tisíc hektárov. Jej cena je v súčasnosti na úrovni 83 až 102 € za tonu, čo predstavuje priemerný medziročný nárast o cca 12,6%. Ceny v susednom Poľsku sú na úrovni 111 až 117 € za tonu, podobne je tomu v susednom Rakúsku, kde cena osciluje na úrovni 110 až 113 €/t s vyhlídkou ďalšieho posilňovania. Ceny krmnej pšenice, jačmeňa, kukurice a tiež vysoko kvalitnej pšenice vykazujú na Viedenskej burze s poľnohospodárskymi produktmi mierne stúpajúci trend.

Tesne pred ukončením je zber **slnečnice**. Pestovatelia ju zozbierali z cca **99,9 percent plôch**. Slnečnica sa pestovala na výmere 84 037 hektárov, ktorá sa medziročne zvýšila o 11,7 %. Doterajší celoštátny **hektárový priemer** predstavuje **2,35 tony**, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom menej o 0,22 t/ha. V percentuálnom vyjadrení ide približne o **9%-ný pokles**. Vzhľadom na množstvo pozberaných hektárov môžeme konštatovať, že ani táto plodina nedosiahla výšku úrody z minulého roka, keď v roku 2008 bola definitívna úroda slnečnice v SR na úrovni 2,57 t/ha. Príčinu je zrejme potrebné hľadať už pri zakladaní porastov, keď prevládali nepriaznivé klimatické podmienky.

Doterajšia **produkcia** dosiahla približne **197-tisíc ton**, čo predstavuje medziročný nárast o 2,6% v dôsledku zvýšenia osiatych plôch. Jej potravinárske využitie/spotreba sa odhaduje na úrovni 87 tis. ton, čo by znamenalo asi 9%-ný nárast v porovnaní s minulým rokom. Zvyšok produkcie je určený na vývoz.

V SR cena slnečnice v súčasnosti osciluje na úrovni 165 až 210 € za tonu, ide o medziročný pokles na úrovni 17%. V Maďarsku sa pre porovnanie táto komodita obchoduje za ceny v rozmedzí 208 až 218 € za tonu.

Pokles úrod sa očakáva aj pri **cukrovej repe**, zhruba **9%-ný**. Aktuálna úrodnosť je na úrovni **55,70 t/ha** pri **priemernej cukornatosti 16,8%**. Výraznejšie zmeny uvedených parametrov sa neočakávajú, hoci zostáva pozberať ešte desatinu plôch osiatych cukrovou repou. Úrodnosť je v porovnaní s tou minuloročnou nižšia o 5,37 t/ha. Priemerná úroda v roku 2008 bola 61,07 t/ha. Doterajšia **produkcia** dosiahla približne 785-tisíc ton. Už dnes však s určitosťou môžeme povedať, že kvóta cukru bude naplnená z domácich zdrojov cukrovej repy. Ukončenie kampane sa očakáva koncom roka.

Po reforme cukru v rámci EÚ zostala Slovenskej republike národná kvóta cukru vo výške 112 319,5 ton. Táto je rozdelená medzi zvyšné dva cukrovary v nasledujúcom pomere: Slovenské cukrovary, s.r.o. so sídlom v Seredi majú pridelenú kvótu 43 841 ton a Považský cukor, a.s. so sídlom v Trenčianskej Teplej má pridelenú kvótu 68 478,5 ton.

V porovnaní s predchádzajúcimi komoditami sa v úplne opačnom svetle javí úroda **zemiakov**. Tá dosiahla **22,21 t/ha**, čo je v porovnaní s úrodou v predchádzajúcom roku viac o 5,02 t/ha. V roku 2008 bola priemerná úroda zemiakov v SR na úrovni 17,19 t/ha. **Produkcia** dosiahla 244 305 ton.

Vypracoval: Ing. Štefan ADAM
Odbor poľnohospodárstva a služieb SPPK